

Чрез
Централната избирателна комисия

14:464

До
Върховен Административен Съд

ЖАЛБА

от
Коалиция „Продължаваме Промяната –
Демократична България“, регистрирана от ЦИК с
Решение № 1662-НС от 15.02.2023 г.,

Чрез: адв. Александра Красиминова Стеркова, САК,

със съдебен адрес:

гр. София, ул. „Цар Иван Асен II“ № 23А,
имейл адрес legal@promeni.bg, тел. + 359 877 112
357.

срещу Решение № 2378-МИ от 12.09.2023 г. на
ЦИК

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИИ,

В законоустановения срок представяме настоящата жалба срещу Решение № 2378-МИ от 12.09.2023 г. („Решението“), постановено от Централната избирателна комисия за определяне на условията за назначаване на членовете на секционните избирателни комисии за изборите за кметове и общински съветници, насрочени за 29.10.2023 г., **в частта в която е определено съотношението между парламентарно представените политически сили**, а именно - в т. 5 от Решението и в приложените към Решението Методически указания за определяне съставите на СИК на територията на общината и за разпределение на местата в ръководствата на СИК в изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. (без съставите на 5-членните СИК и на ПСИК).

Оспорваният административен акт е постановен в противоречие с материалния закон, при съществено нарушение на административно-производствените правила и необоснованост на правните изводи. В решението липсват мотиви, което не позволява на съдебния състав да извърши проверка на волята на административния орган, довела до постановяване на акта.

В обжалваното решение е посочено, че Коалиция „Продължаваме Промяната – Демократична България“ се състои от 62-ма народни представители, което обстоятелство не отговаря на действителността, т.к. служебно известно на ЦИК е, че Коалицията е излъчила 64-ма народни представители, от които един е напуснал парламентарната група и е станал независим. Към датата на приемане на Решението групата на Коалицията се състои от 63-ма народни представители.

I. Относно допустимостта на жалбата

Обжалваното решение пряко засяга правата и интересите на Коалиция „Продължаваме Промяната – Демократична България“ („Коалицията“). Коалицията е участник в изборния процес за произвеждане местни избори в качеството ѝ на парламентарно представена политическа сила. Съответно, коалицията има право на представители в секционните избирателни комисии, а обжалваното решение определя условията за разпределение на членовете в СИК при условията на чл. 92, ал. 6 ИК.

Предвид изложеното за Коалиция „Продължаваме Промяната – Демократична България“ е налице пряк и непосредствен правен интерес от обжалване на Решението.

II. По основателността на жалбата

Поддържаме становището, че Решение № 2378-МИ от 12.09.2023 г., постановено от Централната избирателна комисия е незаконосъобразно и постановено в противоречие с материалния закон и процесуалните правила, необоснованост на правните изводи - липса на мотиви, поради което следва да бъде отменено, а преписката - върната на ЦИК за ново произнасяне при съобразяване с мотивите в решението на ВАС. Нашите доводи за това са изложени по-долу.

A. Противоречие с материалния закон

Общинските избирателни комисии (ОИК) назначават съставите на секционните избирателни комисии (СИК) за изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. в срок до 30 септември 2023 г. и съставите на ПСИК за избиратели с трайни увреждания не по-късно от 18 октомври 2023 г. и утвърждават списъка на резервните членове.

След влизане в сила на заповедта на кмета за определяне броя на секциите на територията на общината ОИК със свое решение определя броя на членовете на всяка СИК съобразно броя на избирателите в съответната секция и изискванията на чл. 92, ал. 6, изр. второ ИК, както и разпределението на местата в СИК и техните ръководства между партиите и коалициите на територията на общината, а за градовете с районно деление за територията на всеки административен район.

В срок до 23 септември 2023 г., при кмета на общината/района се провеждат консултации за сформирание съставите на СИК. Консултациите за ПСИК за избиратели с трайни увреждания се провеждат не по-късно от 10 октомври 2023 г., ако не са проведени заедно с консултациите за СИК.

Консултациите са публични. Денят, часът и мястото на провеждане на консултациите се оповестяват публично не по-късно от три дни преди провеждането им и се публикуват на интернет страницата на общинската администрация.

В консултациите участват парламентарно представените партии и коалиции в 49-ото Народно събрание. Съгласно чл. 92, ал. 6 ИК при назначаването на членовете и на ръководството на комисията се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции, като се използва методът на най-големия остатък. Всяка парламентарно представена партия или коалиция има право на не по-малко от един член от състава на секционната избирателна комисия. При определяне на ръководствата на секционните избирателни комисии за цялата страна се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции, като се използва методът на най-големия остатък.

При определянето на числеността на парламентарните групи и съотношението помежду им ЦИК следва да се ръководи от съотношението между парламентарно представените политически сили към момента на приемане на своето решение. ЦИК приема решението си на основание § 1, т. 10 от ДР на ИК, в която пише *"Парламентарно представени" са партиите и коалициите, които са участвали на последните избори за народни представители и имат парламентарна група в Народното събрание към датата на насрочване на съответния вид избор.*

Никъде законът не посочва, че броят на народните представители се определя към датата на насрочване на съответния вид избор. Ето защо е недопустимо с действията си ЦИК да дописва закона като въвежда допълнително условие, което променя съотношението между парламентарно представените политически сили към произволно избран момент.

За разлика от изборите за народни представители, при които след указа за разпускане на НС и насрочване на нови избори, промени в числеността на парламентарните групи не може да има, при изборите за кметове и общински съвети, които се разгръщат при условията на действащо Народно събрание, съотношението между политическите сили трябва да се установи към момента на приемане на решението от ЦИК.

При липса на нормативно установен момент, към който следва да се направи разпределението на база на съотношението на парламентарно представените партии и коалиции, единственият възможен законосъобразен подход на ЦИК при вземане на решение за определяне на съотношението по чл. 92 от ИК е датата, на която е проведено заседанието на ЦИК за постановяване на решението. Тъй като числеността на парламентарните групи в един действащ парламент не е константна величина и тя може да бъде различна в зависимост от датата, към която се взема решението по чл. 92 от ИК, то следва да има ясни правила и мовиви към кой момент се взема в предвид съотношението между парламентарно представените партии и коалиции. В процесното решение на ЦИК няма записани мотиви или данни, към коя дата е взета в предвид числеността на групите в НС. Следователно няма как да се извърши проверка по законосъобразността на процесното решение. Ние излагаме подробни нашите доводи за това нарушение в т. Б от настоящето изложение.

Трябва да се отбележи в заключение, че при липсата на други доказателства и правила за определяне на момента, към който се взима в предвид броя на парламентарните групи за изчисляване на съотношението по чл. 92 от ИК, то ЦИК е би трябвало в процесното си решение да вземе в предвид числеността на групите в НС към момента на провеждане на своето заседание. А към този момент - 12.09.2023г., видно от удостоверение, издадено от Народното събрание на Република България, броят на народните представители от парламентарната група на коалиция "Продължаваме Промяната - Демократична България" е 63-ма народни представители. Следователно това е числото, което е трябвало да бъде посочено в процесното решение на ЦИК и да залегне в основата на изчислението на съотношението по смисъла на чл. 92 от ИК.

Б. Липса на мотиви на обжалваното решение

Следва да се отбележи, че при обсъждане на въпроса има допуснати процесуални нарушения. Към обжалваното Решение липсват мотиви, което представлява самостоятелно основание за отмяна на процесното решение.

Мотивите могат да се съдържат в административната преписка и да бъдат обективирани в конкретен документ, различен от обжалваното Решение, когато самото Решение препраща към този документ. Мотиви за определяне на това съотношение между парламентарно представените политически сили липсват, а такива несъмнено са необходими, когато ЦИК размества тежестта между политическите сили въз основа на произволно подбран във времето момент.

Освен че няма изложени мотиви в самия административен акт, няма и препращане към протокола на проведеното заседание. Относно протокола и обявяването му следва да се съобразят следните обстоятелства: Съгласно разпоредбата на чл. 54, ал. 2 ИК, ЦИК е задължена да поддържа интернет страница, на която публикува незабавно решенията си, пълните стенографски протоколи от заседанията си, включително от работните заседания, както и други свои актове.

Решението е **незаконосъобразно** тъй като не са посочени **фактически основания – мотиви**, с което е нарушено изискването по чл. 59 АПК за форма на административния акт и са нарушени изискванията за упражняване на оперативната самостоятелност, което прави акта несъответен на целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 5 АПК.

Обжалваният административен акт е постановен при **неспазване на установената форма** поради посочените тук съображения. Съгласно изискването за форма, регламентирано в чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, административният акт следва да съдържа фактическите и правните основания за издаване на акта, т. е. да бъде мотивиран. Мотивите следва да сочат какви фактически констатации е направил административният орган при издаването на акта и въз основа на какви доказателства. В случая Решението следва да посочва въз основа на какви доказателства ЦИК стига до извод, че парламентарната група на Коалиция „Продължаваме Промяната – Демократична България“ се състои от 62-ма народни представители.

Изискването за мотиви, изведени от конкретни доказателства, представлява една от гаранциите за законосъобразност на акта, които законът е установил за защита на

правата на страните в административното производство. Тази гаранция се проявява в две насоки: с излагане на мотиви се довеждат до знанието на страните съображенията, по които административният орган е издал или отказал да издаде административния акт, което подпомага страните в избора им на защита, а от друга страна, улеснява контрола върху законосъобразността и правилността на акта, който се обжалва, разкрива и възможност за контрол над административните актове, в които въпросът е решен от административния орган по целесъобразност, но са надхвърлени рамките на оперативна самостоятелност. При положение, че за решението в една част липсват изискванията по чл. 59 АПК за форма на акта, това опорочава цялото решение като единен акт.

В. Несъответствие с целта на закона

Административните актове, издадени при условията на оперативна самостоятелност, на общо основание подлежат на съдебен контрол за законосъобразност, освен когато този контрол е изрично изключен със закон, какъвто не е конкретният случай. Предоставената от закона възможност за преценка трябва винаги да бъде използвана в рамките на закона и в изпълнение на неговата цел. Отклонението от това правило води до превратно упражняване на власт, а нарушаването на изискванията за упражняване на оперативната самостоятелност прави акта несъответен на целта на закона, което представлява отменително основание по чл. 146, т. 5 от АПК. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 169 от АПК, съгласно която при оспорване на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, съдът проверява дали административният орган разполага с оперативна самостоятелност и спазва ли изискването за законосъобразност на административните актове. С това законодателно решение самият избор на административния орган е правно регулиран от чл. 4, ал. 2 и чл. 6 от АПК. Затова съдът, установявайки, че органът разполага с оперативна самостоятелност, трябва да прецени дали с избраната от органа възможност се постига целта, която законът преследва (чл. 4, ал. 2 АПК).

В конкретния случай ЦИК действа при условията на обвързана компетентност, като следва да определи, че при назначаването на членовете и на ръководството на СИК се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции, като се използва методът на най-големия остатък. Това означава, че към момента на приемане на решението на ЦИК следва да се съобрази съотношението между парламентарно представените партии и коалиции.

Като е избрал друг момент, към който да определи съотношението между политическите сили, ЦИК е упражнил властническите си правомощия в несъответствие с целта на закона, което е допълнително основание по чл. 146, т. 5 от АПК за отмяна на акта.

С оглед на всички гореизложени отменителни основания по чл. 146 АПК, обжалваното Решение следва да бъде отменено в оспорената част като незаконно, а преписката следва да се върне на Централната изборителна комисия за ново произнасяне при съобразяване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в постановеното от Вас решение.

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Въз основа на гореизложеното, след като се убедите в основателността на нашите твърдения, моля да отмените Решение 2378-МИ от 12.09.2023 г. в обжалваната част – в частта в която е определено съотношението между парламентарно представените политически сили, а именно - в т. 5 от Решението и в приложените към Решението Методически указания за определяне съставите на СИК на територията на общината и за разпределение на местата в ръководствата на СИК в изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. (без съставите на 5-членните СИК и на ПСИК) - като незаконосъобразно и постановено в противоречие с материалния закон и процесуалните правила и целта на закона.

Моля да върнете преписката на ЦИК с указания по тълкуване и прилагане на закона, съобразно които при назначаване на членовете на СИК бъде съобразено съотношението между парламентарно представените партии и коалиции към момента на приемането на решението (12.09.2023 г.), към която дата коалиция „Продължаваме Промяната – Демократична България“ разполага с 63-ма народни представители.

Приложения:

1. Пълномощно;
2. Доказателство за числеността на парламентарната група на Коалицията.

Моля да имате предвид, че съгласно чл. 19, ал. 1 от ИК не се дължи държавна такса за обжалването на процесното решение на ЦИК.

14.09.2023 г.

С уважени